№ 271. Łódź, Piątek 3 października 1919. Rok II.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.50. Kwartalnie Mk. 16.50. Za odnoszenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.

Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.50. Kwartalnie 19.50.

Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 75 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).
Drobne: 12 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.
Nadesłane: przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 3 Mk., po tekście 1.80 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Reprezentacja Polski na konferencji pracy.

Warszawa, 2 października. (PAT). Na zaproszenie prezydenta Wilsona zbierze się dnia 21 października r. b. pierwsza międzynarodowa konferencja pracy w Waszyngtonie. Zgodnie z zawartymi w traktacie pokojowym postanowieniami międzynarodowa konferencja pracy jest instytucją stałą przy lidze narodów i posiadać będzie własne międzynarodowe biuro pracy w Genewie. Rząd polski wydelegował na pierwszą konferencję pracy w Waszyngtonie zgodnie ze statutem zawartym w ratyfikowanym już przez Polskę traktacie pokojowym 2 delegatów rządu z rzeczoznawcami, oraz wyznaczył jednego delegata, wybranego przez organizacje pracowników i jednego delegata, wyznaczonego przez organizacje pracodawców.

Osobisty skład delegacji jest następujący: Pierwszy delegat rządu i przewodniczący inż. Franciszek Sokal, szef sekcji i inspektor pracy przy ministerstwie pracy i opieki społecznej; drugi delegat rządu pan Józef Rymer, poseł na sejm ustawodawczy i rzeczoznawca Zofja Prausowa. Inspektor pracy, inż. J. Rogowicz, naczelnik wydziału ministerstwa pracy i opieki społecznej i inż. S. Glajzer z Śląska Cieszyńskiego. Z organizacji pracowników pan Edmund Bernatowicz, prezes rady okręgowej polskich związków zawodowych, z ramienia organizacji pracodawców pan Jan Zagleniczny, były minister przemysłu i handlu, prezes komisji do spraw robotniczych przy towarzystwie przemysłowym. Panu Zaglenicznemu towarzyszy inż. M. Jastrzębowski jako rzeczoznawca. Na porządku dziennym konferencji w Waszyngtonie figuruje sprawa 8-godzinnego dnia względnie 48 godzinnego tygodnia pracy, ochrona pracy kobiet i dzieci i inne. Delegaci rządowi otrzymali już listy uwierzytelniające od Naczelnika Państwa i wyjechali 2 października.

I. Polska.

Komunikat szefa sztabu generalnego

z d. 2 października.

Front litewsko-białoruski.

Nieprzyjaciel rzuciwszy do akcji nowe i znaczne siły, prowadzi w dalszym ciągu energiczne i silne ataki na wschodnim odcinku frontu litewsko-białoruskiego. Szczególnie silne walki trwają pod Bobrujskiem, gdzie nasze dzielne pułki wielkopolskie odparły wszystkie ataki przeważających sił bolszewickich, zadając nieprzyjacielowi poważne straty.

Pod Borysowem nieprzyjaciel wycieńczony kilkodniowemi bezowocnemi swymi atakami w dniu 1 b. m. nie podejmował poważniejszej akcji.

Na całym odcinku poleskim silna działalność bojowa. Nasze oddziały w celu obrony przed przeważającym nieprzyjacielem nagłymi wypadami rozbiły koncentrujące się jego oddziały pod Kopadkowicami i Petrykowem, biorąc 6 karabinów maszynowych i jeńców.

W zast. szefa sztabu generalnego
Haller pułk.

Litwini bratają się z niemcami przeciw Polsce.

Gdańsk, 2 października.

(PAT). „Gazeta Gdańska“ donosi: Dzienniki niemieckie dowiadują się z radością, że pomiędzy wojskami niemieckiemi w Kurlandji i na Litwie nastąpiło zbratanie się z litwinami z powodu groźnej postawy Polski.

Rokowania polsko-niemieckie w Berlinie.

Podpisanie umowy o jeńcach wojennych i uchodźcach.

Berlin, 2 października. (PAT). Wczoraj wieczorem delegacja polska w Berlinie podpisała wspólnie z przedstawicielami rządu niemieckiego układ, na mocy którego zostali uwolnieni po obu stronach wszyscy jeńcy wojenni, oraz osoby wywiezione i internowane z powodu ich działań wojskowych, politycznych lub narodowych. Układ obejmuje także Górny Śląsk i gwarantuje wszystkim uchodźcom wolny powrót i unieważnia wszystkie kary sądowe i dyscyplinarne oraz dochodzenia karne i procesy wdrożone z powodu powodu powstania na Górnym Śląsku. Układ wchodzi w życie z chwilą ratyfikacji przez rządy.

W Polsce będzie mieszkać 1 i pół miljona niemców.

30 posłów niemieckich w Sejmie.

(Koresp, „Polonja“).

Wiedeń, 2 października. „Wiener Allg. Zeitung“ zamieszcza rozważania na temat przyszłych stosunków, w jakich żyć będą niemcy w Polsce. Artykuł podnosi, że **niemców w Polsce będzie około 1 i pół miljona.** Powinni oni przeto uzyskać **30 mandatów do Sejmu.**

Groźby pruskie.

Berlin, 2 października. (P. A. T.). Radjo pozn. Biuro Wolffa donosi: Prasa niemiecka w Bydgoszczy omawia pobór rekruta przeprowadzony przez władze wojskowe polskie na ziemiach oderwanych od Niemiec i powiada, że ci co są posłuszni władzom polskim staną się winni zdrady stanu i będą w razie ujęcia ich przez niemców za przewinienie to karani. Jak widać niemcy na bezczelności swej dotychczas jeszcze nie stracili.

Stalownie niemieckie przeszły w ręce polaków.

Gdańsk, 2 października. (PAT) Tutejsze dzienniki niemieckie donoszą: Dawniejsze tak zwane północne fabryki stali przeszły na własność konsorcjum polskiego.

O przemysł w Gdańsku.

Gdańsk, 2 października. (P. A. T.). „Danziger Neueste Nachrichten“ donoszą o nowych projektach uprzemysłowienia obszaru przyszłego wolnego miasta Gdańska. Projektowanem jest założenie fabryki margaryny przez konsorcjum holenderskie.

Jak się szykanuje polaków w Gdańsku.

Gdańsk, 2 października. (PAT). Na zebraniu robotników, pracujących przy tramwajach w Gdańsku, uchwalono wydalić wszystkich robotników polaków, którzy wpisali się do polskiego związku zawodowego.

—o—

„Temps“ w sprawie Spisza i Orawy.

Wywiad z dyplomatą polskim.

„Temps“ zamieszcza wywiad w sprawie Spisza i Orawy z pewnym wybitnym dyplomatą polskim, bawiącym obecnie w Paryżu.

Osobistość ta oświadczyła w tej sprawie co następuje:

„W sprawie Spisza i Orawy polacy nie zabierają nic czecho-słowakom, a ci ostatni nic nie zabierają polakom. Jedni i drudzy wchodzą w posiadanie terytorjów, które były częścią Węgier i Czecho-Słowacji (?), jak również polacy odzyskują tylko swoją własność. Jeśli są tam obszary sporne, to nastąpi odwołanie się do plebiscytu i ludność sama zadecyduje o swej przynależności bądź do Czecho-Słowacji, bądź do Polski.

Istnieją jednak w komitacie spiskim dwa okręgi: Lubowla Stara i Kiesmark, które nie powrócą do czecho-słowaków. W tej części dziedzictwa po Węgrach ludność składa się z dwóch trzecich części polaków i jednej trzeciej rusinów oraz niemców. Niema tam ani jednego czecha i ani jednego słowaka.

Polacy, rusini i niemcy, zamieszkujący te dwa okręgi, mogą czynić zarzut, że rozporządza się nimi bez pytania o ich wolę, być może wbrew ich woli, jedynie w celu wygładzenia ogólnej sytuacji. Mogą oni utrzymywać, że nikt nie ma prawa poświęcać ich wymaganiom dyplomacji. Polacy mianowicie mogą zwrócić się do delegacji polskiej i powiedzieć jej: „Broniliście pokładów węglowych Karwiny, ponieważ chodziło tu wam o bogactwa, o węgiel! Co się nas tyczy, którzy jesteśmy jednak równie dobrymi polakami, jak tamci, to nie bronicie nas, ponieważ jesteśmy tylko biednymi ludźmi!“

Oto — kończył informator „Temps'a“ —co nas rajmuje i czyni trudnem rozwiązanie, którego pragniemy z całego serca.

II Ukraina.

Ukraina a Polska.

(Tel. od wł. koresp.)

Warszawa, 2 października. Wychodzące w Kamieńcu Podolskim pismo „Ukraina“ w korespondencji z Warzawy w następujący sposób przedstawia działalność warszawską różnych misji prawdziwe lub rzekomo akraińskich:

„Najróżnorodniejsze komisje zjeżdżają do stolicy Polski i tam uprawiają swą politykę, najczęściej zupełnie od siebie niezależnie lub sprzecznie, utrudniając porozumienie polsko-ukraińskie, Niedawno więc zjechała taka komisja z Odesy w osobach pp. Andro, gen. Biskupskiego oraz Istiakowskiego; miała ona za cel formowanie wojsk ukraińskich do wspólnej walki z bolszewikami. Pracę wkrótce musiano zlikwidować. Inna komisja prowadziła jakąć akcję lecz zupełnie potajemnie i rezultaty jej nie są wiadome; w skład jej wchodzili: Timczenko, Sergiej Szemink, pułk. Pilecki i Bużwia.

Z drugiej strony Denikin przysłał generałów: Głowaka i Kirpiczeka, którzy prowadzą agitację polityczną na niekorzyść samodzielnej Ukrainy.

LWÓW, 2 października. (WBK). „Gazeta Wieczorna“ przynosi komunikat ukraiński Ukr. Ag. Tel., z której wynika, iż Ukraina dotychczas nie upoważniła nikogo do rokowań z Polską. Jeśli Paderewski wspomniał o tym, jakoby Ukraina zrzekła się Galicji wschod. na korzyść Polski, to nie jest to prawdą. Rokowania prowadził niejaki Urbanowski w tej sprawie, przez nikogo zresztą do tego nie upoważniony.

Układ między Denikinem a Petlurą.

Ukraina ma być wcielona do Rosji.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“).

WIEDEŃ, 2 października. Jak donoszą z Helsingforsu pomiędzy Denikinem a Petlurą stanęła umowa, na zasadzie której **Petlura wyrzeka się idei samodzielnej Ukrainy, która, jako oddzielna jednostka wejdzie w skład federacyjnej Rosji.**

Kopenhaga, 2 sierpnia. (PAT). Radjo pozn. Pisma tutejsze donoszą z Helsingforsu, że pomiędzy Petlurą a Denikinem zawarty został układ, na mocy którego Ukraina zrzeka się swej niepodległości wzamian za co ma zająć uprzywilejowane stanowisko w wielkiej Rosji. Wszechrosyjska konstytuanta ma ustalić ostatecznie rząd i formę dla Ukrainy.

Sytuacja na Ukrainie.

Walki o Kijów. Starcia z rumunami.

(Tel. wł. „Gł, Pol.“).

Warszawa, 2 października. Komunikat bolszewicki donosi o trwających walkach pod Kijowem.

„Przegląd Wieczorny“ zaprzecza wiadomościom o odebraniu Fastowa przez

Denikina, a informacje z innych źródeł donoszą o pierwszych starciach między wojskami Denikina a rumunami.

—x—

III. Rosja.

Ameryka przeciw blokadzie Rosji.

Amsterdam, 2 października. — (PAT) Reuter donosi z Paryża. Rada najwyższa obradowała nad zawiadomieniem rządów neutralnych i rządu niemieckiego w sprawie blokady bolszewickiej Rosji. Delegaci amerykańscy opowiedzieli się przeciw tej blokadzie.

Ofenzywa Judenicza.

Wiedeń, 2 października. (PAT). B.K. donosi z Berlina pod datą 2 b. m. „Vossische Zeitung“ donosi z Genewy: Wedle wiadomości nadeszłych z Helsingforsu północno-zachodnia armja rosyjska gen. Judenicza rozpoczęła ofenzywę w kierunku na Psków. Nieprzyjaciel stawia silny opór. Wojska Judenicza zajęły 11 wsi.

Sukcesy Kołczaka.

Kopenhaga, 2 października. (WBK). Do „Times“ telegrafują, iż 3 armja syberyjska gen. Kołczaka posunęła się naprzód. Druga armja również odniosła znaczne sukcesy. Kołczak wrócił do Omska.

Rumunja wydaje Denikinowi rosyjską amunicję.

Paryż, 2 października (PAT). Radjo pozn. Z Bukaresztu donoszą: Naczelne dowództwo wojsk rumuńskich zgodziło się na oddanie generałowi Denikinowi całego materjału wojennego, pozostawionego przez wojska rosyjskie w Rumunji.

Gen. Denikin otrzymał już wiele miljonów kartonów amunicji i karabinów, 40 dział polowych, 8 czołgów, 4,000 karabinów, znaczny materjał sanitarny i leczniczy.

Losy archiwów rosyjskich.

Nauen, 2 października (PAT). Radjo pozn. W rosyjskich archiwach zaginęło wiele drogocennych dokumentów, które nie zostały dotychczas opublikowane, a które z początkiem rewolucji sprzedawano w Moskwie. Charkowie, Mińsku i Piotrogrodzie, jako makulaturę. We Władywostoku zniszczono archiwum pism Lermontowa.

Niemcy muszą opuścić kraje nadbałtyckie.

Jeśli nie,—grozi im blokada.

(Tel. wł. „Głosu Polsk.).

Genewa, 2 października. Rada pięciu postanowiła na wniosek marszałka Focha, iż zarządzone będą surowe represja przeciw niemcom, jeżeli nie ewakuują oni do 20 b. m. prowincji nadbałtyckich. Represje te wyrażą się w zupełnej blokadzie Niemiec od 1 listopada r. b.

Ewakuacja terenów nadbałtyckich.

Berlin, 2 października (PAT). Radjo pozn. Z Rygi donoszą: Ewakuacja terytorjów nadbałtyckich przez wojska niemieckie postępuje naprzód. Ostatnio wysłane zostały do Niemiec bataljon strzelców i szwadron konnicy.

Niemieckie wojska nad Bałtykiem.

Berlin, 2 października. (P. A. T.).— Radjo pozn. „Berliner Localanzeiger“ donosi z Mitawy, że utworzyły się tam tymczasowe władze, które poddały się pod zwierzchność władzy rosyjskiej. Kilka miejscowych oddziałów, które miały wycofać się z Kurlandji przeszły do wojsk rosyjskich tworząc osobne rosyjskie formacje i pozostając na służbie rosyjskiego naczelnego dowództwa.

IV. Niemcy i Austrja.

Za zbrodnie w Belgji stanie 117 niemców przed trybunałem światowym.

Wiedeń, 2 października. Londyński „Daily Mail“ donosi z Paryża, że komisja śledcza konferencji pokojowej wygotowała już pierwszą część sprawozdania o zbrodniach wojennych, a mianowicie o naruszeniach prawa narodów przez niemców w Belgji. Sprawozdanie domaga się ukarania 117 oficerów i urzędników niemieckich.

Równocześnie donoszą, że wedle oświadczenia francuskiego min. spraw zagranicznych Pichona, komisja już dotąd stwierdziła, iż w obszarze okupowanym we Francji wykonali niemcy 4832 wyroków śmierci na osobach cywilnych, za co Francja domagać się będzie zadosyćuczynienia.

O stosunki francusko-niemieckie.

Praga, 2 października. (PAT.) Cz. sł. b. p. donosi z Paryża: Renaudel wygłosił w parlamencie mowę, w której oświadczył, że sojusz francusko-angielsko-amerykański jest daleko lepszem zabezpieczeniem Francji aniżeli linja Renu. Mówca oświadczył dalej, że Francja nie będzie odnosiła się wrogo do Niemiec, o ile Niemcy zmienią swój system. Do zbliżenia tych państw jednak nigdy nie dojdzie.

Holandja nie wyda Wilhelma.

Wiedeń, 2 października. Z Paryża donoszą, iż nadeszła tam już odpowiedź rządu holenderskiego w sprawie wydania b. cesarza Wilhelma II.

Odnośna nota w sposób coprawda uprzejmy odmawia jednak żądaniu Rady Najwyższej.

Paryski „Temps“ podaje powyższą wiadomość z ironiczną uwagą, iż odmowna odpowiedź Holandji wywoła u kilku członków koalicji nieklamane zadowolenie.

W Austrji brak żywności i opału.

Rząd wiedeński chce z tego powodu ustąpić.

(Koresp. „Polonja“).

WIEDEŃ, 2 października.

„Neues Wiener Journal“ donosi: Prasa berlińska powtarza za prasą paryską sensacyjną wiadomość, że wskutek krysysu opałowego i żywnościowego rząd Austrji niemieckiej zamierza ustąpić i **złożyć władzę w ręce misji koalicyjnej we Wiedniu.**

V. Na Bałkanach.

Bułgarja oddaje Dobrudżę Rumunji.

WIEDEŃ, 2 października. (PAT) „Telegraphcompagnie“ donosi z Bukaresztu: Rumuńskie biuro prasowe donosi z Sofji: Rząd bułgarski zrzekł się pretensji do Dobrudży na rzecz Rumunji.

Wrażenie warunków pokojowych w Bułgarji.

Paryż, 2 października. (P. A. T.).— Radjo pozn. „Temps“ donosi z Sofji: Ogłoszenie warunków pokojowych wywarło wielkie przygnębienie. Na rozkaz ministerstwa spraw wewnętrznych wszystkie kawiarnie i restauracje zamykane są o godz. 9 wieczorem na znak żałoby. Dzienniki oświadczają, że warunki nie są możliwe do przyjęcia.

Albanja dla albańczyków.

Rzym, 2 października (PAT). Radjo pozn. Rząd włoski wydał instrukcję komendantowi wojsk włoskich w Walonie, aby wszelkie urzędy w Albanji zostały w jaknajkrótszym czasie przekazane albańczykom.

VI. Włochy.

Nowy parlament włoski.

Lugano, 2 października. (P. A. T.). Radjo pozn. Nowe wybory we Włoszech naznaczono na dzień 16 listopada. Nowa izba zbierze się 1 grudnia.

Państwa d'Annunzia.

Wiedeń, 2 października. (PAT). B. K. donosi z Paryża: „Chicago Tribune“ dowiaduje się, że partja wojskowa we Włoszech chce przed wyborami wywołać starcie między wojskami d'Annunzia a wojskami serbskiemi.

Wedle doniesień z Rjeki d'Annunzio zajął filję byłego Banku Austro-Węgierskiego. Jeżeli obecny stan potrwa d'Annuzio wydawać będzie własne pieniądze papierowe.

Wiedeń, 2 października. (PAT). B.K. donosi z Paryża: Jugosłowiańskie biuro prasowe w Paryżu ogłasza: Wiadomość, pochodząca z otoczenia d'Annunzia, jakoby wojska Jugosłowiańskie posunęły się ku linji demarkacyjnej, jest nieprawdziwa. Rząd jugosłowiański nie zamierza brać Rjeki gwałtem.

Wiedeń, 2 października. (PAT). B. K. donosi z Parzża: „Instrasigeant“ zamieszcza wywiad z pewnym wybitnym amerykaninem, który oświadczył, że w sprawie Rjeki Wilson pragnie uniknąć nowej wojny. Kwestja ta musi być szybko uregulowana. Gdyby Rjekę posiadły Włochy, wówczas nikt nie mógłby przeszkodzić zajęciu Limburga przez Belgję, a Gdańska przez niemców. Dlatego Włochy muszą się wyrzec Rjeki.

VII. Varia.

W Anglii strejkuje miljon kolejarzy.

W kraju brak żywności i opału.

(Koresp. „Polonja“).

Wiedeń, 2 października. „Neues Wiener Journal“ donosi: Wbrew urzędowym informacjom z Londynu w strejku kolejowym w Angiji bierze udział miljon robotników.

(Koresp. „Polonja“)

Wiedeń, 2 października, Z Londynu nadchodzą wiadomości o ruchu strejkowym. Położenie jest groźne, fabryki opustoszały, panuje wielki brak żywności i opału.

Choroba Wilsona.

Wiedeń, 2 października. (PAT). Donoszą iskrowo z Waszyngtonu: W stanie zdrowia Wilsona nastąpiło znaczne polepszenie. Za poradą lekarzy opuści Wilson Waszyngton i pozostanie poza stolicą dopóty, póki w stanie zdrowia jego nie nastąpi trwałe polepszenie.

Wczoraj nie wydano z Białego Domu o stanie Wilsona żadnego komunikatu. Przypuszczają, że Wilson cierpi tylko na silne wyczerpanie nerwów.

Nowa epidemja hiszpanki.

Paryż, 30 września. Różne pisma donoszą o szerzącej się ponownie epidemji grypy hiszpańskiej w Madrycie i okolicach. Mimo zapewnień rządu hiszpańskiego, że są to tylko sporadyczne wypadki i że przedsięwzięto wszelkie kroki dla zapobieżenia epidemji, daje się odczuć ogólne zdenerwowanie.

—x—

Nowiny w kilku słowach.

— Aż do powrotu Paderewskiego sprawa rekonstrukcji gabinetu polskiego nie jest aktualna.

— Zapewniają w Rzymie, iż minister Tittoni poda się do dymisji.

— Niemiecki min. spraw zagranicznych podobno rokuje z Cziczerinem. Prasa prawicowa nawołuje do ostatecznego zerwania rokowań o pokój z bolszewikami.

— Przyjęcie traktatu pokoju i statutu Ligi Narodów przez Amerykę jest zapewnione. Wilson rozporządza większością w senacie (54 głosy).

— W Berlinie odbyło się 10 wieców komunistów. Interwenjowało wojsko.

Warszawa.

—

Kłopoty aprowizacyjne Warszawy.

Cukier.

Sprawa zaopatrywania Warszawy w cukier była do niedawna stosunkowo najlepiej postawiona, to też Warszawa nigdy poprzednio nie odczuwała braku cukru kontyngensowego. Mimo to, wydział zaopatrywania stale walczyć musiał z niedoborem cukru, powstałym wskutek przesypywania cukru z worków cukrowni do worków W. Z. i uciążliwej dostawy ładunków cukrowych z niektórych cukrowni.

Obecnie Warszawa od trzech okresów nie otrzymuje cukru prawie zupełnie z winy Ministerjum Aprowizacji, które nie zapewniło miastu prawa odbioru cukru z poszczególnych cukrowni do wysokości normalnego zapotrzebowania.

Złu zapobiedz by mogło tylko oddanie na wyłączny użytek miasta produkcji kilku cukrowni produkujących łącznie ilość cukru niezbędną do zrealizowania kart cukrowych. Ilość ta, przy obecnej normie wynosi 110.000 centnarów, które mogłyby dostarczyć cukrownie: Brześć Kujawski — 40.000 ctn., Choceń — 35.000 ctn. i Leśmierz — 35.000 ctn.

Gdyby Ministerjum Aprowizacji zastosowało tę zasadę do ostatniej kampanji miasto nie byłoby pozbawione cukru.

Obecnie pożądane jest zastosowanie tej zasady do nowej kampanji, aby nie powtarzać błędu w roku przyszłym. To wskazanie z góry cukrowni, z jakich miasto otrzymywać winno cukier, jest tem konieczniejsze, iż wydział zaopatrywania będzie mógł dostarczać do nich stale odpowiednią ilość worków jutowych i w nich cukier równomiernie otrzymywać bez narażania się na straty przy przesypywaniu i przeładunkach.

Tłuszcze.

Jedną z większych bolączek wydziału zaopatrywania, jest aprowidowanie Warszawy w tłuszcze. Rozdział szmalcu amerykańskiego był w pierwszej fazie działalności Ministerjum Aprowizacji w tym kierunku źle postawiony, ponieważ wydział zaopatrywania otrzymywał szmalec na równi z kooperatywami i wskutek tego nie miał możności kontrolowania prawidłowości repartacji. W pierwszych okresach zaczęto szmalec wydawać ludności bez różnicy wyznania, co spowodowało spekulację tą ilością szmalcu, jakiej ze względów rytualnych nie spożywała ludność żydowska. Ludności tej cofnięto wydawanie szmalcu, nie dano jej jednak wzamian tłuszczu roślinnego, o który wydział zaopatrywania daremnie zabiegał, opierając się na obietnicy, danej ludności w jednym z komunikatów Ministerjum Aprowizacji

Sól.

Wydział zaopatrywania otrzymuje sól w gatunku pozostawiającym wiele do życzenia po cenach stosunkowo bardzo wysokich, a nierównomiernym do swej jakości. Sól bocheńska — I gat. i sól wielicka — II gat. są niemal identyczne, a mimo to, za pierwszą wydział zaopatrywania płaci mk. 52, za drugą zaś mk. 42. W dodatku od czasu do czasu zgłaszają się do wydziału zaopatrywania dostawcy i ofiarowują sól w gatunkach wyższych niż otrzymywana obecnie za pośrednictwem P.U.Z.A.P.P. po cenach znacznie niższych. Tego rodzaju ofertę złożono wydziałowi zaopatrywania w lipcu r. b. na 100 wagonów soli, o czem wydział zaopatrywania zawiadomił Ministerjum Aprowizacji w dniu 16 lipca, prosząc o zezwolenie na zawarcie bezpośredniej tranzakcji.

Kasze i grochy.

Od całego szeregu miesięcy wydział zaopatrywania nie otrzymywał i nie otrzymuje nadal produktów kontyngensowych dla instytucji miejskich i sekcji tanich kuchni, o co wydział zaopatrywania zwracał się do Ministerjum Aprowizacji w dniach 5 czerwca i 10 lipca, a nie otrzymawszy pomyślnej odpowiedzi, zaproponował Ministerjum w dniu 15 września bezpośredni zakup tych artykułów w Wielkopolsce, prosząc o współdziałanie dla założonego w tym celu w Poznaniu biura zakupu. Jednocześnie zwrócono się do Ministerjum o wydanie zezwolenia na wwóz 40 wagonów mąki kartoflanej, zaofiarowanej wydziałowi zaopatrywania w Wielkopolsce na bardzo korzystnych warunkach.

—o—

Wykonanie reformy rolnej napotyka na trudności.

Wszystkie partje niezadowolone z rządowego projektu ustawy.

Na posiedzeniu Głównego Urzędu Ziemskiego w sprawie ustawy o wykonaniu reformy rolnej przedstawiciele PPS., Wyzwolenia i Piastowców, oświadczyli, że projekt jest sprzeczny z uchwałą Sejmu, że przeto oni w uchwałach udziału brać nie będą.

Przedstawiciel związku ludowo-narodowego, p. Staniszkis, oświadczył, że weźmie udział w pracach, lecz tylko jako rzeczoznawca. Dodał także, że uchwała z 10 lipca nie jest ustawą i że rząd może od niej w szczegółach odbiegać.

Przedstawiciel związku ziemian, Jan Stecki, oświadczył, że weźmie udział w naradach, choć projekt rządowy uważa za niezadawalniający.

Hr. Tarnowski był na audjencji u Naczelnika.

Naczelnik Państwa przyjął wczoraj na dłuższem posłuchaniu hr. Adama Tarnowskiego.

Wiceminister Skrzyński powrócił z urlopu.

Wrócił z urlopu 3-dniowego do Warszawy podsekretarz stanu p. Skrzyński.

Dr. Wróblewski przyjechał po instrukcje.

Przyjechał z Berlina dr. Wróblewski i złożył relację z przebiegu rokowań polsko-niemieckich.

Pan Wróblewski ma wrócić do Berlina po otrzymaniu instrukcji.

O dostawę kontyngensu zbożowego.

(w) Minister Wojciechowski oświadczył w sprawie poruszonej już przezeń w Sejmie o niedostarczaniu zboża przez włościjan, iż rząd zamierza oporne wsie obstawić niewielkimi oddziałami wojska i w ten sposób przymusowo rekwirować środki żywności. Inaczej miastom grozi głód.

Aresztowano redaktora „Dziennika Nowego“.

Wczoraj został zaaresztowany z rozporządzenia komisarza nadzwyczajnego redaktor „Dziennika Nowego“, p. Wołkowicz, za umieszczanie tendencyjnych wiadomości w sprawie studenta Brzozy.

Teatralja.

Po trzytygodniowej przerwie mieliśmy onegdaj znowu premjerę. Była nią lekka komedja szwedzkiego autora Nansena p. t. „Idylla małżeńska“.

Nie będziemy jej tutaj omawiać obszernie, gdyż publiczność łódzka w tych dniach ją ujrzy. Zaznaczyć więc tylko należy, że artyści warszawskiego Teatru Polskiego z p. Mrozińską, oraz pp. Bończą, Grabowskim i Ratowskim na czele odegrali sztukę powyższą świetnie, z finezją, humorem i swadą, dzięki czemu widownia cały czas śmiała się serdecznie i bawiła doskonale.

Jakie konie wygrały wczorajsze biegi?

Ile płacono za zwycięzców?

1 bieg: 1) Hugenotin — E. Krantza; 2) Westalka—Zientarskiego. Tot. 28 i pół.

2 bieg: 1) Hakon—M.S.W.; 2) Ortruda—Krantza. Tot. 45 i pół.

3 bieg: 1) Aldo II — Le Gugona; 2) Globus—14 pułku ułan. Tot. 84 i pół.

4 bieg: 1) Assuan—Bersona; 2) Poker—Freimana. Tot. 28 i pół.

5 bieg: 1) Ragman—M.S.W.; 2) Kosmos—14 pułku ułan. Tot. 140 i pół—46 i pół.

6 bieg: 1) Admirable—Ruga; 2) Kaligula—Jurjewicza. Tot. 62—32.

7 bieg: 1) Bis—Zientarskiego; 2) Namorob—Jurjewicza. Tot. 66—39 i pół.

8 bieg: 1) Annona—Hoffmana; 2) Sadko—Stajni publicznej. Tot. 55—34 i pół.

9 bieg: 1) Tea — Stajni państwowej; 2) Virago—Stajni publ. Tot. 82 i pół—41 i pół.

Dnia 23 września zmarł w Borszczowie w Galicji Wschodniej w kwiecie wieku

B. P. Oskar Hochstein

student medycyny; plutonowy wojsk polskich. Wzruszone przedwczesną śmiercią syna naszej Przełożonej, składamy Jej i Rodzinie wyrazy głębokiego współczucia

Uczenice gimnazjum MARJI HOCHSTEINOWEJ.

Łódź.

Jak się przemysł odradza.

—o—

Obecnie, po utworzeniu samodzielnego państwa polskiego, stosunki naszej wewnętrznej gospodarki państwowej ulegają racjonalniejszemu przekształceniu. Ponieważ punkt ciężkości przemysłu polskiego leży w Łodzi, przeto tutaj utworzono ośrodek władz i instytucji przemysłowych. Obecnie komisja włókiennicza łódzka stanowi centrum danych statystycznych co do przemysłu włókienniczego całego państwa. Z dat tych czerpiemy następujące informacje:

Podług raportów z ubiegłego tygodnia funkcjonowały następujące zakłady przemysłowe: Tow. akc. Karola Szajblera, czynne w przędzalni 16,974 wrzecion, w tkalni 299 krosien, razem pracuje robotników 734. W Tow. akc. L. Geyera w przędzalni 12,520 wrzecion, w tkalni 403 krosna, robotników 860. W fabryce L. Grohmana w przędzalni 11,000 wrzecion, w tkalni 124 krosna, robotników 407. W fabryce Karola Hofrichtera w przędzalni 6,000 wrzecion, w tkalni 162 krosna, robotników 175. W przędzalni Adama Ossera 12,216 wrzecion, 228 robotników. W przędzalni F. Eisenbrauna 6,250 wrzecion, 64 robotników. W Tow. akc. Widzewskiej Manufaktury bawełnianej w przędzalni wrzecion 19,972, robotników 194. W przędzalni Tow. akc. Teodora Steigerta 8,776 wrzecion, 113 robotników. W fabryce Tow. akc. Karola Steigera 278 robotników, w przędzalni 7,110 wrzecion, w tkalni 90 krosen. W fabryce tow. akc. Krusze i Endera w Pabjanicach pracuje robotników 375, w przędzalni czynne 15,996 wrzecion, oraz w tkalni 200 krosen. Wreszcie w przędzalni Teodora Endera w Moszczenicy 57 wrzecion i 55 robotników.

Razem przędzalnie uruchomiły 121,814 wrzecion, tkalnie 1,278 krosen, pracuje robotników 3,483.

Jak informuje państwowy urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby produkcja tygodniowa wyniosła dotychczas 1 miljon 600 tysięcy funtów angielskich przędzy, oraz 1 miljon 370 tysięcy arszynów tkanin, białych towarów na koszule, kalesony, prześcieradła i t. p. potrzeby wojskowe.

Uruchomiono poza tem następujące przędzalnie, które nie zdążyły nadesłać jeszcze wykazów liczebnych: Tow. akc. M. Silbersteina, Tow. akc. I. K. Poznańskiego, Edwarda Ramisza, Franciszka Ramisza, Tow. akc. S. Rosenblatta, Tow. akc. Gampe i Albrechta, Tow. akc. Żyrardowskiej Manufaktury, dawniej Hiellego i Dietricha w Żyrardowie, Tow. akc. „Zawiercie“ w Zawierciu, Tow. akc. R. Kindlera w Pabjanicach, Lorentza i Kruszego w Zgierzu, Tow. akc. manufaktury Szlesserowskiej w Ozorkowie.

Uruchomiono także ostatnio następujące tkalnie: Teodora Endera w Moszczenicy, F. Eisenbrauna w Łodzi, Karola Teodora Buhlego w Radogoszczu pod Łodzią, Tow. akc. Żyrardowskiej manufaktury w Żyrardowie, wreszcie uruchomiono pończoszarnie i fabryki wyrobów dzianych (trykotaży) Hirszberga i Wilczyńskiego w Łodzi przy Alei Kościuszki i K. Marachella w Warszawie. Wykaz powyższy obejmuje tylko same fabryki, przetwarzające bawełnę, pozatem czynny jest szereg fabryk wyrobów wełnianych, jak Borsta w Zgierzu i t. p.

Dane powyższe świadczą, iż nasz przemysł włókienniczy w niezwykle krótkim czasie odbuduje się nietylko do dawnej, ale i nowej świetności i że dzięki temu, stanie się jedną z najsilniejszych ekonomicznych podstaw niezależnej Polski. Dużo wszak zależy od pomocy Anglji, Ameryki Francji, gdyż w ich rękach znajdują się surowiec i środki techniczne, od dostarczania których zależeć będzie ostateczny termin pełnego uruchomienia naszego przemysłu włókienniczego. Co do oddzielenia się ziem polskich w wyniku wojny od terytorjum rosyjskiego, a może i częściowego choćby ich połączenia, nasuwa się pytanie, w jaki sposób to oddziała na dalszy rozwój przemysłu włókienniczego polskiego i czy w nowych warunkach znajdziemy odszkodowanie tych zysków, jakie dawała dotąd przemysłowi włókienniczemu przynależność Królestwa do Rosji i przez to otwarte targi rosyjskie. Co do tego podług danych sekcji przemysłu włókienniczego, zwiększona konsumcja na targach krajowych, zaspokojenie ogólnie zwiększonych wskutek wojny potrzeb ludzkości, a dalej zaspokojenie potrzeb nowych organizmów państwowych na wschodzie i południu Europy i bezwzględnych konieczności rynków wielkorosyjskiego, syberyjskiego i innych, z któremi to targami jesteśmy dokładnie obznajmieni, zapewnią przemysłowi naszemu zbyt tak rozległy, że przemysł ten długo jeszcze będzie musiał intensywnie się rozwijać, by sprostać otwierającemu się przed nim olbrzymiemu zadaniu.

Własna państwowość winna zapewnić zupełnie inne ogólne warunki istnienia i rozwoju tak w dziedzinie międzynarodowej (traktatami), jak i wewnątrz kraju, w dziedzinie finansowej, opieki społecznej, prawodawstwa robotniczego, norm prawnych, systemu akkumulacji, kapitałów, prawa handlowego i przemysłowego, uregulowanie stosunków wytwórczych i rozdzielczych. Tem więcej winniśmy położyć nacisk na pomoc państwową w tych dziedzinach, iż dostrzegamy groźnego konkurenta na wschodzie w postaci Anglji, która chce ugruntować „english dominion“ na Litwie.

Przed wojną konsumcja krajowa wynosił do 40 proc. wytwórczości przemysłu włókienniczego, dziś przy połączeniu Królestwa z Galicją, oraz częścią Litwy, nie mówiąc nawet narazie o Poznańskiem, Śląsku, Warmji i innych ziemiach polskich, sama przez się konsumcja wewnętrzna rynku polskiego rozszerza się na tyle, iż w tym razie wytwórczość dotychczasowa nie starczyłaby niemal na pokrycie zapotrzebowania tego rynku wewnętrznego w wyrobach bawełnianych.

Cyfrowo eksport przedstawiał się przed wojną następująco: na Litwę i Białoruś 13 proc., na Ukrainę i południe Rosji 25 proc., do centralnej Rosji, Nadwołża i północnej Rosji 15 proc., do kraju nadbałtyckiego 2 proc., do Syberji i Dalekiego Wschodu 6 proc., do Turkiestanu i Kaukazu 10 proc. Do 30 proc. konsumcji krajowej importowaliśmy do kraju wszak około 8 proc. naszej wytwórczości krajowej. O te zatem cyfry przy pomyślnych warunkach wywozowych może wzrosnąć nasz przemysł. A przemysł konopny nawet i przed wojną pochłaniała bez eksportu wytwórczość krajowa, tak samo jak lniany. Przemysł wełniany odpowiada mniej więcej warunkom przemysłu bawełnianego, zaś przemysł jedwabny, przy 50 procentach konsumcji krajowej przed wojną i 50 proc. eksportu głównie do kraju zachodniego, ma jeszcze lepsze widoki rozwoju... To też niezrozumiałą wprost zagadką jest tendencja do wypchnięcia do Francji najlepszej części robotników polskich.

E. K.

—o—

Konferencja prasy w D. O. G. Ł.

Wczoraj w Dowództwie Generalnego Okręgu Łódzkiego odbyła się konferencja z przedstawicielami prasy, zwołana przez dowódcę okręgu, generała Olszewskiego.

Na konferencję przybyli redaktorzy wszystkich dzienników łódzkich—polskich, niemieckich i żydowskich. Generał Olszewski w sposób nad wyraz sympatyczny, oględny i taktowny poruszył kwestję stosunku prasy do przejawów życia wojskowego, podkreślając konieczność wpływania na opinję publiczną w kierunku większego zainteresowania się społeczeństwa sprawami armji i życiem żołnierzy. Po przedstawieniu stanowiska wojskowości, wywiązała się krótka wymiana zdań, która stwierdziła jednomyślność prasy z wywodami generała. Obecni opuścili zebranie z przeświadczeniem, że generał Olszewski w zrozumieniu społecznego znaczenia prasy, pragnie, ze stanowiska istotnego patrjotyzmu, przy jej pomocy umocnić stosunek społeczeństwa do prasy.

Wiadomości bieżące.

Obywatelstwo honorowe Łodzi.

W myśl uchwały Rady Miejskiej, magistrat w dniach najbliższych wręczy dyplom honorowy obywatelstwa miasta Łodzi Naczelnikowi Państwa, Józefowi Piłsudskiemu. Dyplom sporządzony jest na kosztownym i drogim pergaminie, na tle kominów łódzkich i umieszczony w teczce ozdobnej. Wręczenia dokonają przedstawiciele magistratu oraz Rady Miejskiej. Ustalono przytem, iż w domu, w którym mieściła się tajna drukarnia P. P. S. i gdzie pracował Piłsudski, znajdującym się przy ul. Wschodniej pod Nr. 19, będzie wmurowana tablica pamiątkowa z odpowiednim napisem.

Konferencja aprowizacyjna.

Onegdaj w starostwie łódzkiem odbyła się konferencja, w której uczestniczyli: starosta miasta Łodzi i naczelnik policji, Bohdan Zbrożek, starosta powiatu łódzkiego Antoni Remiszewski, z ramienia komisarjatu aprowizacyjnego pan Patek, przedstawiciel wydziału handlowego przy sejmikach powiatowych p. Grabski i wydziału zaprowiantowania miasta ławnik magistratu Kaffanke.

Omawiano stan aprowizacji miasta i powiatu, przyczem stwierdzono, że najkrytyczniej przedstawia się aprowizacja w mąkę. Ponieważ w Polsce odczuwać się daje wielki brak sił pociągowych, a obecnie wszystkie konie zajęte są przy robotach polnych nad obsiewem, przeto rząd ma trudności w dostawie zboża do młynów. Dla Łodzi uzyskano w min. zezwolenie na przemiał zboża na mąkę w młynie Rajcha w Kaliszu, pod nadzorem delegatów instytucji samorządowych.

Ponieważ zaś obecnie jest najkrytyczniejszy czas pod względem aprowizacji, przeto postanowiono zwrócić się do władz wojskowych o użyczenie dla przewozu zboża z powiatu słupeckiego, przeznaczonego przez państwowy urząd zbożowy dla Łodzi, do młyna kaliskiego. Następnie mąka przewożona będzie już koleją.

Powtórny przegląd popisowych.

Począwszy od soboty, dnia 4 października, od godz. 9 rano rozpoczyna się powtórny przegląd popisowych roczników 1896, 1897, 1898 i 1899. Przeglądane będzie po 100 osób dziennie, podług wskazówek komisarjatów policyjnych. Niezbędne jest dla osób, zwolnionych z art. 61, jako jedynych żywicieli rodzin, składanie dokumentów. a mianowicie metryk urodzenia, świadectw śmierci, świadectwo stwierdzające służbę braci popisowego, ewent. świadectwo lekarza powiatowego o słabości fizycznej i niezdolności do pracy matek i t. p.

Węgiel dla Łodzi.

W ostatnich dniach nadchodzą większe ilości węgla dla wydziału zaprowiantowania przeważnie gatunku grubszego.

Zmniejszenie racji dla ciężko-pracujących.

Ministerstwo aprowizacji wydało polecenie, że wobec absolutnego braku cukru i tłuszczów deputaty dla ciężko-pracujących aż do odwołania artykułów tych zawierać nie będą.

Zapomogi dla rodzin ofiar krwawej środy.

Rada miejska na posiedzeniu w dn. 23 września r. b. przyznała dla rodzin po zabitych w czasie zajść w dniu 17 września r. b. kwotę mk. 10,000.

Podania o udzielenie z tej sumy zapomogi należy składać w biurze centralnym magistratu, Nowy Rynek nr. 14, pokój nr. 25, do dnia 15 października r. b.

Echa sensacyjnej sprawy.

W swoim czasie sąd okręgowy w Łodzi rozważał sprawę syna fabrykanta Abrama Gutmana, oraz Guci Gold oskarżonych o zabójstwo 13-lego syna Goldowej.

Sąd skazał wówczas Gutmana na 6 lat ciężkiego więzienia, Goldową zaś dla braku dowodów uniewinnił.

Obrońcy Gutmana adw. pp. B. Jasiński z Łodzi i Ettinger z Warszawy na wyrok skazujący Gutmana podali skargę apelacyjną również podał protest i prokurator Maciuszewski, przeciwko uwolnieniu Goldowej.

Sprawa powyższa w drodze apelacji rozważoną była w Warszawie w dniu wczorajszym.

Rozprawy rozpoczęły się o godzinie 10 przed południem. Po replice prokuratora a obrońców, sąd postanowił sprawę odroczyć i wezwać nowych świadków.

Zbrojny napad bandycki. Jeden zabity, dwóch rannych.

Przed niedawnym czasem Jan Bomba, zamieszkały przy ulicy Leszno 9 sprzedał swój dom. Poinformowani o powyższym bandyci, w celu zrabowania otrzymanych z tej tranzakcji gotówki i dokonali onegdaj zbrojnego napadu bandyckiego na mieszkanie Bomby.

O godzinie 7 m. 50 wiecz., gdy w mieszkaniu, prócz Jana, znajdowała sie żona jego Marjanna i niejaki Dawid Bornsztejn, zamieszkały przy ulicy Długiej 6, wtargnęło tam pięciu zamaskowanych i uzbrojonych w rewolwery bandytów, który, steroryzowawszy obecnych, wepchnęli ich do piwnicy, a sami poczęli gospodarować w mieszkaniu.

Zrabowano 24 rb. srebrem, 10 rb. w złocie, krzyżyk złoty, obrączkę ślubną, kwity z banku na sumę 18,000 mk., oraz z szuflady 440 mk.

Bandyci do stawiającej opór Marjanny dali strzał, kładąc ją trupem na miejscu, drugim zaś strzałem ranili Jana Bombę, oraz Bornsztejna uderzeniem w nos.

Zawezwany lekarz Pogotowia opatrzył rannych, Bornsztejna zawiózł do szpitala, Jana Bombę pozostawiając na miejscu.

Smierć Marjanny skonstatowano.

Trupa zabezpieczono na miejscu, aż do zejścia władz sądowo-lekarskich.

Zawiadomiony o powyższym napadzie wicekomendant pierwszej brygady ob. E. Krysiński wysłał najdzielniejszych wywiadowców, którym udało się ująć trzech uczestników napadu, przy jednym z nich znaleziono obrączkę, pochodzącą z napadu powyższego z inicjałami „I. B.“.

Bandyci przyznali się do winy.

Osadzono ich pod kluczem.

Giełda warszawska.

Dnia 2 października.

6% oblig. m. Warszawy 1915/16 r.	200.50	200.75
6% obl. m. Warszawy 1917 r. za 100 mk.. .	—	—
5% oblig. banku ziemsk. za 100 mk.	—	—
4½% listy zastaw. ziemskie A i B	180.—	178.50
4% listy zast. ziemskie .	—	—
5% listy zast. m. Warszawy po 3000 i 1000	207.25	206.—
4½% listy zast. m. Warsz.	—	—
5 pr. listy zast. m. Łodzi	—	—
4 i pół pr. listy z. m. Łodzi	—	—
Ruble carskie . .	105.37	104.75
Ruble dumskie . .	37.—	36.—
Korony	52.30	52.55
Franki	—	—
Szterlingi	—	—
Dolary	—	—
Leje rum. . . .	—	—

TRWAŁE EKONOMICZNE

OBUWIE

MĘSKIE, DAMSKIE i DZIECINNE

Wł. Manda, Piotrkowska 127

Na składzie wielki wybór bucików damskich szarych z lakierem. 386—2

Ze Stowarzyszenia Techników.

Sezon odczytowy w Stowarzyszeniu Techników rozpocznie się odczytem **Dr. J. Konica** na temat:

„O pieniądzu i walucie polskiej"

w piątek 3 października r. b. o godz. 8-ej wieczorem, w sali Stowarzyszenia Techników (Andrzeja 3). Wstęp dla członków bezpłatny, dla wprowadzonych gości mk. 1,50 fen. 417—1

Kapy, serwety i narzutki pluszowe

znanej firmy Łódzkiej Manufaktury Pluszowej Teodor Finster, Łódź, sprzedaje w wielkim wyborze po cenach fabrycznych

Magazyn „Emilja", Nawrot № 28.

Tamże wielki wybór czapek ze sztucznego baranku, materjały kostjumowe i jedwabne.

Plusze i imitacje futer na palta damskie.

Angielska przędzalnia szewiotu

Natana Kopla

Sienkiewicza № 61

przyjmuje przędzę wełnianą i bawełnianą do nitkowania i haspiowania. 381—3

Dom Handlowo-Agenturowy

L. Koźmiński i J. Nieniewski

Piotrkowska № 83.

Sprzedaje kartofle dla koperatyw wagonowo po cenach przystępnych. **Sprzedaż hurtowa worków.** 446-3

W niedzielę, dn. 5-go b. m., jako w 6-ą rocznicę zgonu

b. p. Adw. Michała Kona,

odbędzie się o godz. 11 i pół przed południem w Synagodze T-wa Sz. O. i W. T. wśród Żydów „T. T." w Łodzi, przy ul. Średniej № 46-48 nabożeństwo żałobne, na które krewnych i przyjaciół zmarłego niniejszym zaprasza

Zarząd Tow. Sz. O. i W. T. wśród Żydów „Talmud Tora", w Ł.

KUPUJĘ brylanty, perły, stare złoto, srebro i t. p.

Zakład jubilerski i zegarmistrzowski

A. Lewkowicz, Piotrkowska № 89.

Sądny dzień — Nabożeństwa

dzisiaj wiecz. i jutro w sali Koncertowej. Bilety w kasie sali koncertowej. 449-1

Z LIGI KOBIET POLSKICH.

Zapowiedziany na 4 b. m. odczyt dyr. Wojeńskiego: „Ostatnie utwory Żeromskiego" został odłożony na d. 11 b. m. o godz. 7 i pół wieczorem. 456-1

W niedzielę, dnia 5 października r. b. o godzinie 4 i pół pop. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Placowej № 13,

Pierwsze Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa „Oświata"

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór prezydjum.
3. Sprawozdanie Komitetu organizacyjnego.
4. Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na rok następny.
5. Wybór 9-ciu członków Zarządu i 3-ch zastępców.
6. Wybór 3-ch członków Komisji Rewizyjnej i 3-ch zastępców.
7. Wolne wnioski.

Prawo wstępu na powyższe Zgromadzenie mają wszyscy członkowie rzeczywiści i wspierający Towarzystwa oraz ci wszyscy, którzy mają zamiar zapisać się na członków. **Komitet organizacyjny.**

Główny Urząd Zaopatrywania Armji zakupi większe ilości:

1) **podków** z gwintem „Withwortha" $^1/_2$, kawaleryjskich i pociągowych,
2) **haceli** z gwintem „Whitwortha" $^1/_2$,
3) **gwoździ** do podków,
4) **kluczy**

Oferty ze wskazaniem ilości, cen i wzorów należy przesyłać do Głównego Urzędu Zaopatrywania Armji, Warszawa ul. Przejazd № 10. 438—1

Pracownia okryć damskich i kostjumów, oraz roboty futrzane

SZ. KACZKA

ul. Benedykta Nr. 10. 346-2

Buchalter-korespondent,

rutynowany, władający językami polskim, niemieckim i rosyjskim, mający liczne i długoletnie chlubne świadectwa z pracy w kraju i zagranicą poszukuje od 1 listopada posady. Oferty pod „chrześcjanin" w adm. „Głosu". 340—3

Poszukuje się od 8 października

pokoju nieumeblowanego

z elektr. oświetl. usługą i wygodami lub lokalu 2—4 pokoi z kuchnią, wygodami i elektrycznem oświetleniem w śródmieściu. Of. sub „Mieszkanie" w „Głosie". 689-3

Pianistka

p. Weller—Berlin

abit. konserw. Piotrogrodskiego

Mieszka obecnie

Dzielna № 47, m. 16

przyjmuje od 11—2. 827

Poszukuję mieszkania

składającego się 2 z pokoi i kuchni, możliwie w śródmieściu i z Wygodami. Prof. Frost, Magistracka 7a. Pośrednictwo wynagrodzi się. 458

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja 11.

Choroby skórne i weneryczne.

Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół po poł. Panie 11—12 rano. 179—11

Pokoje umeblowane

z elektrycznem oświetleniem, kuchenkami i wszelkiemi wygodami są zaraz do wynajęcia od 6 do 12 marek na dobę. Miesięcznie od 60 do 180 marek. **Zielona № 12.** 873—10

MEBLE

wrzelkiego rodzaju w dużym wyborze poleca ze składu

„DAK" 661-18

Piotrkowska № 147.

Maszyny do pisania

wszelkich systemów, również rosyjskie

Kupno — Sprzedaż

D. Koenigsberg

Warszawa, Leszno 15, Tel. 181-62. 309—3

FUTRA

wszelkiego rodzaju kupuje i sprzedaję. Reperacje futer.

Piotrkowska 38, front I sze piętro. 301—31

Zawiadomienie.

KRAWIEC DAMSKI

A. Beker

przeniósł się z Cegielnianej 4 **na Piotrkowską 111.** 12

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i dróg moczopłciowych (niemoc płciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Piotrkowska № 144,

róg Ewangelickiej.

Godziny przyjęcia: 9 — 2 rano 4—8 po poł. Dla pań od 5—6 p. p. 575—30

Wielki wybór wyrobów futrzanych

Przyjmuje się reparacje.

Dzielna 10, front, 1-sze piętro.

Najtańsza sezonowa wyprzedaż

resztek na męskie, damskie i dziecinne ubiory i palta. Bostony, szewioty, gibardyna granatowa, tuchkrepy, korty, welury na palta, sukna, wełna i bawełna na bluski, suknie i kostjumy, jedwabie, etaminy, batysty białe i kolorowe, cajgi, barchany na pościel, na fartuszki czarny lasting i atłas, chustki. Prawie o 50 proc. taniej niż, wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnem. Uwaga! dla kupców ustępstwa. Kilińskiego № 40 (Widzewska) fr., II p., m. 10. 748-10

Lekarz-Dentysta

N. Kacenbogen

Piotrkowska nr. 70.

Przyjmuje od 10—1 i od 3—6 po południu. 403—6

Akuszerka

R. Pipikowa

z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10—7 **Łódź, Piotrkowska 132** m. 14.

Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 814—10

Zakład mechaniczny, Główna № 58, przyjmuje reparacje maszyn do szycia u siebie i na miejscu. 184—3

Ogłoszenia drobne.

A. A. A. A. Kupuję używane futra, karakuły, dywany, pianina, płacę najwyższe ceny. Wólczańska 43, m. 6. 308-15

A. A. A. Konopniana tkanina gruba, szeroka, nadzwyczaj mocna, odpowiednia na podróżne płaszcze, materace, sienniki, bluzy, i spodnie robotnicze i t. p. bardzo tanio, bo w prywatnym mieszkaniu, Widzewska 40 (Kilińskiego), front, II piętro, m. 10. Tamże flanele surówka na pościel, wsypy. 248—19

A! A! Łóżka, materace, szafę, bieliźniarkę, otomanę, stół, krzesła, leżankę, tremo, biureczko, obrazy—sprzedam tanio. Piotrkowska № 261, m. 4. II piętro, front. 225—6

A. Meble: łóżka, materace. szafy, otomanę, stół, krzesła, bieliźniarkę, komodę, umywalnię, biurko, gramofon, maszynę nożną zaraz tanio sprzedam. Piotrkowska 223—3, I p. front. 258-5

A! Kupuję wszelkie futra. Płacę najwyższe ceny. S. Grosman, Piotrkowska № 24. Przyjmuję reparacje kuśnierskie. 303—29

Aparat fotograficzny firmy Gerea 9×12, z przyrządami, tanio do sprzedania, ul. Ogrodowa № 85. 412—3

Angielską korespondencję oraz tłomaczenia sporządza rutynowany korespondent angielski G. Hinsz, Rozwadowska 32. Godziny przyjęć od 1—2 g. 454—3

Chłopiec w wieku od 13 do 15 lat może się zgłosić do kantoru, Pańska 90. 347-3

Aparat fotograficzny 13×18 w dobrym stanie do sprzedania. Południowa 20, II brama, III p. Prac. art. 457—1

Dla jednej osoby umeblowany pokój z pościelą do wynajęcia (przy inteligentnej izraelickiej rodzinie). Wiadomość Długa 68, m. 6. 414—3

Do wynajęcia od zaraz dwa ładnie umeblowane, słoneczne pokoje z wszelkiemi wygodami. Piotrkowska № 189, front, m. 6. 299-3

Dla pań! Do wynajęcia duży umeblowany pokój. Wólczańska 29, m. 2 450—2

Dla pań ważne! Za bezcen suknie, okrycia, palta zimowe, jesienne po zlikwidowanym pierwszorzędnym magazynie warszawskim. Nawrot 38a, mieszkania 1, godziny 11—6 prócz niedziel. 76—6

Do sprzedania orkiestron w dobrym stanie ul. Kilińskiego 67, restauracja. 290—6

Do wynajęcia dwa pokoje z kuchnią, wygodami i elektrycznem oświetleniem. Cegielniana 91, wiadomość u stróża. 364-3

Francuskiego języka udzielam gruntownie, ul. Pańska 100. m. 10 Bayeure. 411

Kupuję używaną męską, damską garderobę, pościel, bieliznę, meble, srebro, złoto, drogocenne kamienie. Płacę najwyższe ceny. Piotrkowska 117, Tkalnia sztuczna. 3

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. — Płacę najwyższe ceny. Weinreich, Benedykta № 19 (róg Długiej) front, sklep. 220-12

Manicure bardzo staranny. (Przyjm. od 10—7 w. nie wyłączając świąt. Zawadzka 24, fr. 1 p. 439—1

Książki wszelkiej treści w różnych językach, encyklopedje, beletrystykę i pisma ilustrowane kupuje. S. Tuwim, Zachodnia 52, m. 10. 290—6

Lustro duże i garnitur salonowy do sprzedania. Kilińskiego 139, mieszk. 3, od g. 10—4 pp. 441—3

Motor elektryczny (3 i pół HP) kupię. Kilińskiego 82, u właściciela domu. 420—3

Meble różne używane do sprzedania, tamże przyjmuje się wszelkie reparacje i odświeżanie mebli. Piotrkowska 111, u stolarza. 944—6

Maszynę Singera, łóżko żelazne sprzedam. Aleje Kościuszki 26—7, front. 435—1

Młody człowiek pragnie poznać panienkę izraelitkę. Jest na posadzie. Oferty sub „Rządca" do adm. „Głosu". 424-1

Oficer francuski poszukuje mieszkania umeblowanego składającego się przynajmniej z salonu, jadalni, sypialni i kuchni. Oferty w „Głosie" pod „Z. K." 366—3

Pianistka (berlińskie i moskiewskie konserwatorjum) udziela lekcji gry fortepianowej. Zawadzka 36, Sołowiejczyk. 39—5

Perskie dywany rzadkiej piękności do sprzedania 1) $6^3/_4$×$4^1/_2$ łok. 2) $3^1/_4$×$2^1/_2$ łok. oraz dwa kilimy perskie rozm. po $3^1/_4$×2 łok. Wiadomość w czytelni Andrzeja 5, od 11-ej do 1-ej. 288-3

Pokój umeblowany z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia. Benedykta 16, m. 3 324-3

Parisienne diplômée donne leçons particulières et par groupes. S'adresser 30 Zawadzka. App. 5 de 1-h à 3-h. 395—3

Od zaraz umeblowany pokój z elektrycznością do wynajęcia. Nawrot №34, m. 6. 444—3

Pianino prawie nowe do sprzedania. Zakątna № 21, front, III piętro, na prawo. 448—2

Poszukuję się inteligentnej osoby do wspólnego pokoju z elektrycznym oświetleniem, kuchnią i wygodami. Plac Dąbrowskiego 3, m. 3, od 9—11-ej i od 2 i pół do 5-ej. 318-3

Potrzebny czeladnik szewcki na damskie i męskie roboty. Zgierska 59. 320-3

Pokój umeblowany z osobnem wejściem do wynajęcia. Długa № 6, m. 3. 432—2

Rządca obeznany z prowadzeniem ksiąg meldunkowych i sprawami sądowemi poszukuje odpowiedniej posady. Oferty sub „A. B" do adm. Głosu. 413—1

Restauracja do sprzedania, Karolewska № 4. 436—3

Rysunków, malarstwa, metodykę, modelowania i kreślenia wykłada nauczyciel-specjalista z 11-letnią szkolną praktyką. Sz. Jakubowski, ulica Nowo-Targowa 14. 215—10

Student moskiewskiej politechniki udziela lekcji w rosyjskim języku. Specjalność matematyka, łacina. Południowa № 58, m. 14. 315-3

Student-matematyk udziela lekcji. Specjalność matematyka. Dzielna 47, m. 16. 337-3

Torf suchy kilka tysięcy pudów do sprzedania. Długa 108 (róg Milsza). 312-3

Umeblowany pokój do wynajęcia. Benedykta 32, m. 9. 451—2

Uczeń z 4-klasowem wykształceniem poszukuje jakiejkolwiekbądź posady biurowej. Oferty pod „Uczeń" w „Głosie". 433—2

Wielki wybór drzew owocowych w najlepszych odmianach poleca zakład ogrodniczy „Stefanów" Łódź. ul. Brzezińska 101, S. Dymkowski. Cenniki wysyła się na żądanie gratis i franco. 427—15

Zaginął biały pies rasy Szczurnik, wabi się „Biały". Proszę odprowadzić za wynagr. na ul. Dzielną № 40, nauczyciel. Nieprawy właściciel będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. 440—2

Zakład fryzjerski do sprzedania. Wiadomość Kilińskiego № 107, m. 9. 273-3

2 pokoje, dobrze umeblowane, z oświetleniem elektrycznem, do wynajęcia. Wólczańska 78, m. 9, od 12 do 2. 321-2

5000 cegieł starych do sprzedania. Wiadomość: Szefner, Kilińskiego 77. 401—3

Zagubione dokumenty:

Folke Reinhold zgubił legitymację chlebową na 7 osób. 413

Grinbaum Aron Szyja zgubił paszport wyd. w Łodzi. 265-3

Grobelna Michalina zgubiła paszport wyd. w Łodzi. 369-3

Hinsch, G., Łódź, Anny 30, zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej, na sumę Rb. 15.— za № 9059. 453—1

Joskowicz Israel zgubił paszport niemiecki wyd. w Pabjanicach. 426—3

Kohn Dawid zgubił paszport niemiecki wyd. w łodzi. 442-3

Kostrzewa Marta zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Katowicach. 387—3

Knaster Chaim Dawid zgubił portfel zawierający kwit rejestracyjny (rocznik 1900), paszport niemieci i około 120 mrk. Znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem na ul. Piotrkowską 22, m. 18. 445-1

Karp Izrael zgubił paszport rosyjski wyd. w Łodzi. 271-3

Kryska Nuchem zgubił paszport wyd. w Łodzi. 410—3

Lewi Wolf zgubił legitymację chlebową na 11 osób. 437-1

Laks Jakób zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 434-3

Landau Icek zgubił paszport wydany w Łodzi. 363—3

Lewin Szymek zgubił paszport wyd. w Łodzi. 303-3

Lewin Pinkus zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 3

Łęczycki Icek zgubił kartę węglową. 415-1

Moszek Jakób Lewin, zgubił paszport, wyd. w Łodzi. 306-3

Mitler Abram Fajbusz zgubił legitymację chlebową na 8 osób.

Neudorfowi Majlechowi skradziono legitymację chlebową na 3 osoby. 443—1

Szwarc Jakób zgubił zaświadczenie rejestracji, 270-3

Szlamowicz Wolf zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 4

Rozenbaum Szmul Fajwel zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, za № 4675-10. 421—3

Rajs Izrael zgubił kwit kaucyjny wyd. z elektrowni za № 18265, na 30 mk. 439—3

Wołkowicz Józef zgubił kartę węglową № 4466. 418—1

Zagubiono dokumenty na imię chorążego armji rosyjskiej, Teodora Paljechy, za № 4016. Znalazcę prosi się o łaskawe oddanie na ul. Zakątną № 78. 416—1

Redaktor i wydawca Marceli Sachs.